

Győri Ítéltábla

Az ügy száma:

Pf.I.20.193/2024/5.

A felperes:

Felperes1 (Cím2, tart. hely: eljárást segítő1, cím4)

A felperes jogi képviselője:

dr. Mihály Rita pártfogó ügyvéd (cím11)

Az alperes:

Alperes1 (Cím1)

Az alperes jogi képviselője:

dr. Zsirai Erzsébet kamarai jogtanácsos (Cím1)

Az alperesi beavatkozó:

Alperesi beavatkozó1 (cím10)

Az alperesi beavatkozó jogi képviselője:

Csöndes és Nagy Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Nagy Péter ügyvéd, cím13)

A per tárgya:

személyhez fűződő jog megsértéséből származó igény

Az elsőfokú bíróság neve és fellebbezéssel támadott határozatának száma:

Győri Törvényszék, 12.P.20.094/2023/41.

A fellebbezést előterjesztő fél és a fellebbezés sorszáma:

felperes, 43.

Í t é l e t

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja, azzal a pontosítással, hogy a feljegyzett elsőfokú eljárási illeték összege helyesen 192.000 (százkilencvenkettőezer) forint, a felperes pártfogó ügyvédjének díját pedig az állam viseli.

Megállapítja, hogy a felmerült 256.000 (kétszázötvenhatezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

A felperes pártfogó ügyvédjének a fellebbezési eljárásban felmerült díját az állam viseli..

Kötelezi a felperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg az alperesnek 60.000 (hatvanezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított, s a fellebbezés elbírálása során is irányadó tényállás szerint a fogvatartottként szabadságvesztés büntetését töltő, nagyfokú degeneratív rövidlátásban szenvedő felperest 2022. február 7-én az alperesi kórházban szemorvosi vizsgálaton látták el. A vizsgálat során a kórház megállapította, hogy a felperes 2017 óta ugyanazt a kontaktlencsét viseli, mindkét lencsén különböző nagyságú fehéres lerakódások találhatók, a bal lencsében apró idegen tárgy van, a lencsék transzparenciája csökkent. A kontaktlencse dioptriája megfelelő, a régi dioptriának és görbületnek megfelelő lencse továbbra is viselhető, melynek adatai a kontaktlencsét szállító optikából szerezhetők be.

[2] Az alperes a szemészeti szakvizsgálatot a szakma szabályai szerint végezte el. Jogosult és köteles volt a szakrendelésre szállított, kontaktlencsét használó felperes szemészeti vizsgálatára, amelyet szakorvos végzett el közfinanszírozott szemészeti szakrendelés keretében. Figyelemmel a felperes nagyfokú rövidlátására, a vizsgálatra kontaktlencsével került sor. Az idegen test abba ékelődött, eredete, a beékelődés időpontja nem állapítható meg, azt a kontaktlencse cseréjével lehetett volna eltávolítani. Ennek kapcsán a kórháznak további teendője nem volt, a kontaktlencse cseréjét a felperes végezhetette volna el. A szemvizsgálat akut szemészeti teendőt nem tárt fel, az ellátás miatt a felperesnek egészségkárosodása nem keletkezett.

[3] Kontaktlencse forgalmazása, kiszolgálása Magyarországon közfinanszírozott szakrendelés keretében nem lehetséges.

[4] A felperes kereseti kérelmében annak megállapítását kérte, hogy az alperes egészséghez fűződő jogát megsértette azzal, hogy 2022. február 7-én a szemészeti szakvizsgálatot úgy végezte el, hogy

- kontaktlencsével kapcsolatos vizsgálatra, tanácsadásra nem volt jogosult;
- azt a téves diagnózist adta, hogy kontaktlencséje jó, továbbra is használható;
- megállapította, szemében idegen tárgy van, de annak ellátásával kapcsolatos intézkedést nem tett.

Kérte a törvényszéket, kötelezze az alperest bocsánatkérő levél formájában elégtétel adására.

Kérte továbbá, a bíróság kötelezze az alperest 800.000 forint sérelemdíj, valamint a per jogerős befejeződésétől havi 100.000 forint járadék megfizetésére.

[5] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Kiemelte: korlátozás nélkül jogosult és képes szemészeti vizsgálatra; annak tárgya az adott esetben a felperes általános szemészeti állapota volt. A vizsgálat kontaktlencsével történt. Kontaktlencse rendelésére ugyanakkor a közfinanszírozott egészségügyi ellátásban nincs lehetőség. Hangsúlyozta, nem azt állapította meg, hogy a felperes kontaktlencséje továbbra is használható, hanem csak azt, hogy a régi dioptriának, görbületnek megfelelő kontaktlencse használható. Az idegen tárgy a felperes kontaktlencséjén volt, így ellátási kötelezettsége nem keletkezett. Vitatta, hogy az esetleges ellátási hibák az egészségkárosodással okozati összefüggésben állnak.

[6] Az alperesi beavatkozó az alperes nyilatkozataihoz mindenben csatlakozott.

[7] Az elsőfokú bíróság felhívta a Ptk. 2:42. § (1) és (2) bekezdéseit, 2:43. § a) pontját, az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (Eütv.) 7. § (1) és (2) bekezdéseit, 77. § (3) bekezdését, s a keresetet megalapozatlannak ítélte meg.

[8] Abból indult ki, miszerint az egészségügyi szolgáltatást végző alperesnek kellett bizonyítania, hogy ellátása a szakmai szabályok szerinti gondossággal történt (kimentési bizonyítás); a feleket a követelés jogalapját illető bizonyítási kötelezettségről ennek megfelelően tájékoztatta. Annak kapcsán, hogy a felperes 2022. február 7-ei szemészeti vizsgálata az orvosi szakma szabályai szerinti gondosságnak megfelelt-e, az alperes indítványára szakértő5 igazságügyi szemész orvosszakértőt rendelte ki. A szakvélemény értelmében a szemészeti szakvizsgálat a szakma szabályai szerint történt; az alperes a kontaktlencsés felperes vizsgálatára jogosult és köteles volt. Szemészeti szakvizsgálóval rendelkező szakorvos a közfinanszírozott szemészeti szakrendelés keretén belül jogosult és

köteles kontaktlencsét viselő beteg szemészeti vizsgálatára. Kontaktlencse forgalmazása, kiszolgálása közfinanszírozott szakrendelés keretén belül Magyarországon nem lehetséges. A vizsgálatra kontaktlencsével került sor, az idegen test abba ékelődött, annak eredete, a beékelődés időpontja nem állapítható meg; azt a kontaktlencse cseréjével lehetett volna eltávolítani. Az idegen testet érintően az alperesnek további teendője nem volt, a kontaktlencse cseréje a felperes feladata lett volna. A felperes nagyfokú rövidlátására figyelemmel annak rendszeres éves vizsgálata, valamint a kontaktlencse cseréje javasolt. Kontaktlencse nélkül a felperes szinte mindenben korlátozott, szemüveggel önellátó tudna lenni. A felperes kontaktlencséje nem speciális termék, hanem közönséges kemény kontaktlencse, amely bármely látszerészeti boltban a megfelelő paraméterek ismeretében megrendelhető. A szemvizsgálat akut szemészeti teendő igényét nem tárta fel, az ellátás következtében a felperesnek egészségkárosodása nem keletkezett. Megfelelő dioptriájú szemüveg készítése, tartalék kontaktlencse beszerzése a felperes feladata lett volna.

[9] A törvényszék kiemelte, hogy a szakvéleményt a felek elfogadták, így azt aggálytalannak tekintette. Ennek megfelelően megállapította, hogy a szemészeti ellátás a szakmai szabályoknak megfelelt, a felperes egészséghez fűződő jogát nem sértette, így a keresetet elutasította.

[10] Az elsőfokú bíróság a per tárgyának értékét a Pp. 21. § (1) bekezdése alapján 2.600.000 forintban (a személyiségi jogsértés miatti felróhatóságtól független jogkövetkezmények után 600.000 forintban, a sérelemdíjat érintően 800.000 forintban, a kártérítés egy évi összege alapján pedig 1.200.000 forintban) határozta meg. Ekként a perköltség összegét 156.000 forint feljegyzett eljárási illetékben, az alperes által előlegezett 173.800 forint szakértői költségben és díjban, továbbá a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: R.) 3. és 4. §-ának megfelelő alkalmazásával 130.000 forint jogtanácsosi munkadíjban állapította meg. Mivel a felperes személyes költségmentes, a felmerült illeték a Pp. 102. § (1) és (6) bekezdései alapján az állam terhén marad. A pervesztes felperes a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperesnek 303.800 forint perköltséget, valamint viselnie kell pártfogó ügyvédjének díját. Az alperesi beavatkozó perköltség igényt nem terjesztett elő, ezért ebben a vonatkozásban a határozathozatalt mellőzte.

[11] Az ítélet ellen a felperes fellebbezett; elsődlegesen annak megváltoztatását, s kereseti kérelmének megfelelő határozat hozatalát kérte. Másodlagos fellebbezési kérelme a terhére az alperes javára meghatározott 303.800 forint elsőfokú perköltség 100.000 forintra mérséklésére irányult.

[12] Hivatkozott a Ptk. 2:42. § (1) és (2) bekezdéseire, 2:43. § a) pontjára, 2:51. § (1) bekezdésének a) és c) pontjaira, 2:52. § (1) és (2) bekezdéseire, 2:53. §-ára, 6:519. §-ára, az Alaptörvény III. cikkére, az Emberi Jogok és Alapvető Szabadságok Védelméről szóló Egyezmény (kihirdette az 1993. évi XXXI. törvény) 3. cikkére, a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya (kihirdette az 1976. évi 8. tvr.) 7. cikkére, továbbá az Európa tanács Kínzás Elleni Bizottsága (CPT) által megfogalmazott elvekre.

Kiemelte: tévedett a törvényszék, amikor arra a következtetésre jutott, hogy az alperes nem tanúsított jogellenes magatartást. Elvárható lett volna ugyanis tőle, hogy egy krónikus

szembetegségben, magas vérnyomás betegségben szenvedő embernek megfelelő ellátást biztosítson, részére megfelelő tájékoztatást nyújtson. Nem kapott megfelelő tájékoztatást kontaktlencsájének állapotáról, az abba beékelődött idegen testről. Mivel kiszolgáltatott helyzetben volt, más egészségügyi szolgáltatót nem kereshetett fel, ezért kénytelen volt megbízni az alperes szakértelmében. E mulasztás súlyos egészségromlást eredményezett, mely egész életére kihatással van.

Másodlagos fellebbezési kérelmét érintően kifejtette, hogy a terhére megállapított jogi képviselői munkadíj a kifejtett tevékenységgel nem áll arányban, ezért azt a R. 3. § (6) bekezdése alapján mérsékelni kell. Utalt arra, hogy az eljárás két perfelvételi tárgyalást követően már az első érdemi tárgyaláson befejeződött.

[13] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében mindenekelőtt arra mutatott rá, hogy a fellebbezés érdemi elbírálásra alkalmatlan, ugyanis nem tünteti fel az elsőfokú ítéletnek a fellebbezéssel támadott rendelkezését vagy részét, továbbá azt az anyagi, illetve eljárási jogszabálysértést, amelyre a fellebbező fellebbezését alapítja; ezért a felperes megsértette a Pp. 371. § (1) bekezdésének a) és d) pontjait. A fellebbezés érdemi elbírálása esetére az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

Előadta, hogy a felperes szemészeti szakvizsgálatát a szakmai szabályok szerint végezte, amit a beszerzett szakértői vélemény megerősített. Mulasztást nem követett el, egészségkárosodást nem okozott. Kiemelte, hogy a kontaktlencsét a szemészeti vizsgálat idején a felperes már öt éve viselte, annak ellenére, hogy tisztában kellett lennie azzal, hogy egy éven túl nem viselhető. Az idegen test nem a szem szöveteibe ékelődött, hanem a kontaktlencsébe, azzal teendője nem volt. A különböző nagyságú fehéres lerakódások a túlhordásból eredtek.

A másodlagos fellebbezési kérelem kapcsán hangsúlyozta, a javára megítélt perköltség 173.800 forint szakértői költségből és 130.000 forint kamarai jogtanácsosi munkadíjból áll. Az ügyvédi munkadíj összege elmarad a Győri Törvényszék gyakorlatában szokásostól, ezen túlmenően pedig jogi képviselője két tárgyaláson vett részt, melyekre készülnie kellett, részletes ellenkérelmet nyújtott be, a szakértő felé felteendő indítványozandó kérdéseket terjesztett elő, valamint reflektált a szakvéleményre.

[14] Az alperesi beavatkozó fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

[15] A fellebbezés alaptalan.

[16] Az ítéltábla mindenekelőtt azt szögezi le, az alperes tévesen érvelt azzal, hogy a fellebbezés hiányos, érdemi elbírálásra alkalmatlan. A fellebbezésből egyértelműen kitűnik, hogy a felperes az elsőfokú ítéletet teljes egészében támadja, másrészt pedig felhívta a keresetlevélben már hivatkozott jogszabályi rendelkezéseket. Nem vitás, hogy a felperes anyagi jogszabálysértést állított.

[17] Ugyanakkor az ítéltábla megítélése szerint az elsőfokú bíróság a per eldöntése szempontjából releváns tényállást helyesen állapította meg, s helytálló az abból levont jogi következtetése is.

[18] A perben alapvető eldöntendő kérdés az volt, hogy a 2022. február 7-ei szemészeti szakvizsgálat során az alperes vétett-e szakmai szabályszegést. A törvényszék helyesen tájékoztatta a feleket az anyagi pervezetés körében bizonyítási kötelezettségükről (P.20.094/2023/14. számú jegyzőkönyv 3. oldala), és az alperes indítványára helytállóan rendelt el igazságügyi szemészeti szakértői bizonyítást.

[19] A beszerzett szakértői vélemény nem hagy kétséget afelől, hogy az egészségügyi szolgáltató alperes a felperes ellátása során az előírt protokoll szerint járt el. A kontaktlencse kezelése, cseréje a felperes feladata lett volna, az abba ékelődött idegen test vonatkozásában sem volt az alperesnek további kötelezettsége.

[20] szakértő5 igazságügyi szemész orvosszakértői véleményét az elsőfokú bíróság 34. számú, a felperesnek 2024. május 20-án kézbesített végzésével azzal küldte meg a feleknek, hogy 2024. június 10-éig nyilatkozzanak a szakvéleményre; arra írásban észrevételeket tehetnek, s kérdéseket intézhetnek a szakértőhöz. Figyelmeztette őket arra, ha a megadott határidőben nem nyilatkoznak, úgy tekinti, hogy a szakvéleményt elfogadták, a szakértőhöz kérdést intézni nem kívánnak.

[21] A felperes a felhívásra nyilatkozatot nem terjesztett elő.

[22] Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság helyesen utalt arra, hogy a szakvélemény nem aggályos [Pp. 316. § (1) bekezdése].

[23] A perköltségre vonatkozó fellebbezés ugyancsak alaptalan. Mivel a szakértői bizonyítás sikerre vezetett, az előlegezett 173.800 forint költséget az alperes alappal igényelte. A megítélt 130.000 forint kamarai jogtanácsosi munkadíj nem haladja meg a R. 3. § (2) bekezdésének a) pontja szerint meghatározható összeget. Az alperes jogi képviselője megjelent a 2023. július 5-ei perfelvételi tárgyaláson (időtartama: 1 óra 35 perc), valamint a 2024. október 2-ai érdemi tárgyaláson (időtartama: 25 perc), tizenhárom oldal terjedelmű érdemi ellenkérelmet terjesztett elő (7. beadvány), megjelölte a szakértő felé indítványozandó kérdéseket (20. sz. beadvány), s nyilatkozatot tett a szakvéleményre is (35. sz. beadvány). Ennek tükrében a megállapított kamarai jogtanácsosi munkadíj nem eltúlzott, annak mérséklésére a R. 2. § (2) bekezdése alapján a másodfokú bíróság nem látott lehetőséget.

[24] Ezért a másodfokú bíróság a törvényszék ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta; azt csupán annyiban szükséges pontosítani, hogy a feljegyzett elsőfokú eljárási illeték összege helyesen 192.000 forint, a felperes pártfogó ügyvédjének díját pedig nem a felperes, hanem az állam viseli.

[25] A pertárgy értékével összefüggésben az ítéltábla az alábbiakra mutat rá.

[26] A Ptk. 2:51. § (1) bekezdése a)-e) pontjaiban foglalt igények egymással és a Ptk. 2:52. §-a szerinti sérelemdíjjal együtt érvényesítve a Pp. 173. § (1) bekezdése alapján

valódi tárgyi keresethalmazatot alkotnak, figyelemmel a háromtagú pertárgy fogalomra (tényállítási, jogállítási, kérelem).

[27] A Pp. 21. § (1) és (5) bekezdései értelmében a per tárgyának értéke a keresettel érvényesített követelés vagy más jog értéke. Ha egy vagy több fél a perben több követelést, illetve jogot érvényesít, a pertárgy értékének számításakor ezeket össze kell adni. Szemben a korábbi szabályozással, az Országgyűlés az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (1) bekezdését (a továbbiakban: Itv.) módosító 2019. évi LXXXI. törvény 1. §-ával hozta összhangba. Az illeték alapját tehát – az Itv. 40. § (1) bekezdésére is tekintettel – az egyes önálló keresetek pertárgy értékei egybeszámításával kell meghatározni. Mivel a felperes a Ptk. 2:51. § (1) bekezdésének a) és c) pontjaira alapítottnak is terjesztett elő keresetet, az Itv. 39. § (3) bekezdésének b) és c) pontjai értelmében az illeték alapja 2×600.000 forint = 1.200.000 forint, amihez az érvényesített sérelemdíj összegként 800.000 forintot, a havi 100.000 forint járadék iránti igény kapcsán pedig – figyelemmel a Pp. 21. § (3) bekezdésének a) pontjára – 1.200.000 forintot kell hozzáadni. Így az illeték alapja összességében mindkét fokú eljárásban 3.200.000 forint, azaz a feljegyzett kereseti illeték 192.000 forint, fellebbezési illeték pedig 256.000 forint [Itv. 46. § (1) bekezdése].

[28] Mivel a hatósági határozattal engedélyezett támogatás formája „állam által átvállalt/költségmentes”, a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény 11/A. §-a értelmében a felperes pártfogó ügyvédjének díját helyesen az állam viseli.

[29] A felmerült 256.000 forint fellebbezési eljárási illetéket a felperes teljes személyes költségmentessége folytán a Pp. 95. § (1) bekezdésére figyelemmel az állam viseli, miként a felperes pártfogó ügyvédjének a másodfokú eljárásban felmerült díját is.

[30] Az ítéltábla a Pp. 83. § (1) bekezdésére utalással kötelezte az eredménytelenül fellebbező felperest, hogy a Pp. 344. § (1) bekezdése szerint meghatározott tizenöt nap teljesítési határidőben fizessen meg az alperesnek 60.000 forint másodfokú perköltséget. Ez az összeg a R. 3. § (2) bekezdésének a), pontja, (5) és (6) bekezdései megfelelő alkalmazásával megállapított, a kifejtett tevékenységgel arányban álló kamarai jogtanácsosi munkadíjat tartalmazza.

[31] Az alperesi beavatkozó a fellebbezési eljárásban nem nyilatkozott, költségeit nem számította fel, ezért ebben a vonatkozásban az ítéltábla a határozathozatalt mellőzte [Pp. 81. § (1) és (5) bekezdése, 82. § (3) bekezdése].

[32] A másodfokú bíróság a fellebbezést – figyelemmel a Pp. 376. § (1) bekezdésére – tárgyaláson kívül bírálta el.

Győr, 2025. február 6.

dr. Lezsák József s. k.

dr. Szabó Péter s. k.

dr. Molnár Andrea s. k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

